

Informacje na temat rynku buraka cukrowego w UE Wpływ kryzysu wywołanego epidemią COVID-19

Produkcja i konsumpcja w UE

Przed kryzysem bilans rynku UE odzwierciedlał tendencję spadkową w zakresie zapasów końcowych. Rynek UE zaczął odbudowywać się po dwóch latach poważnego kryzysu spowodowanego wygaśnięciem kwot. Była nadzieja, że koniunktura poprawi się w sezonie 2020/21. Ale w ciągu kilku tygodni sytuacja na rynku UE zmieniła się ze zwykłej na niższą, ze względu na zmniejszone spożycie cukru spowodowane ograniczeniami w przemieszczaniu się ludności w krajach europejskich oraz potencjalny wzrost importu cukru do UE, skutkujący wyższymi zapasami końcowymi.

Mimo przewidywanego zwiększenia wykorzystania cukru do bezpośredniego spożycia przez część konsumentów w UE, oczekuje się negatywnego efektu i spadku w całkowitym popycie na cukier w UE. Przedsiębiorstwo handlujące cukrem Czarnikow poinformowało, że przewiduje spadek zużycia cukru w UE o 700 000 ton (4%) w pozostałej części roku gospodarczego 2019/20 z powodu wybuchu epidemii koronawirusa.

Ceny i trendy

Po siedmiu miesiącach wzrostu cen cukru w transakcjach natychmiastowych w Unii Europejskiej, w kwietniu ceny cukru zaczęły spadać. Analitycy są obecnie zgodni co do tego, że ceny cukru w UE są bliższe progowi referencyjnemu cukru 404 euro/t, niż oczekiwanemu przed rozpoczęciem siewów poziomowi 500 euro/t. Na rynkach światowych ceny cukru surowego w Nowym Jorku oraz cukru białego w Londynie 3 kwietnia osiągnęły poziom odpowiednio 10,3 cts/lb oraz 336,5 dolara/t. W ciągu miesiąca ceny na giełdzie w Londynie spadły o 20%, natomiast w Nowym Jorku o 26%. Bardzo niepokojące jest to, że przyszłe perspektywy również wykazują tendencję spadkową.

Zgodnie z najnowszymi szacunkami Międzynarodowej Organizacji Cukru (ISO), przedstawianymi w lutym 2020 r., globalny deficyt cukru w 2019/20 r. wyniósłby 9,435 mln ton i byłby najniższy w ostatnich 11 latach. ISO szacowała również deficyt na nadchodzący sezon 2020/21. Jednakże wybuch epidemii COVID-19 zahamował ten trend, a ponadto spowodował nagły i poważny spadek cen. Jest to głównie konsekwencją zmian makroekonomicznych: silnej deprecjacji brazylijskiej waluty, która spadła do rekordowo niskiego poziomu oraz gwałtownego spadku cen ropy naftowej, który prowadzi do spadku cen etanolu i osłabienia popytu na cukier.

Utrzymująca się słabość brazylijskiego reala w stosunku do dolara jest rzeczywiście głównym czynnikiem spadku cen cukru. Brazylijska waluta ponownie spadła 3 kwietnia 2020 r. o 1,18% w stosunku do dolara i odnotowała nowy rekordowy poziom 5,3225 real/dolar. Oznacza to deprecjację waluty brazylijskiej o ponad 35% w ciągu jednego roku. Jest bardzo dużo i stwarza przewagę dla Brazylii na rynku eksportowym w porównaniu z innymi krajami, w szczególności UE. Słabszy real zachęca brazylijskich producentów cukru do sprzedaży eksportowej. Trend ten już się urzeczywistnia: ISO poinformowała, że eksport cukru w Brazylii osiągnął 1,45 mln t w marcu 2020 r. Jest to ponad 10% więcej niż w lutym 2020 r. i prawie 30% więcej niż w marcu 2019 r.

Ponadto oczekuje się, że produkcja cukru w Brazylii znacznie wzrośnie w sezonie 2020/21 (o 7 do 10 mln t), ponieważ produkcja etanolu na bazie trzciny cukrowej jest mniej atrakcyjna. Spadek cen ropy naftowej ma negatywny wpływ na ceny etanolu i powoduje, że trzcina cukrowa w większym stopniu będzie przeznaczana na produkcję cukru, a nie etanolu, co zwiększy podaż cukru. Ceny etanolu w Brazylii również spadły (o około 20% w realach brazylijskich i 35% w dolarach) w wyniku spadających cen benzyny i malejącego popytu.

W UE cena etanolu na biopaliwa spadła o 30% z 64 euro/hl przed kryzysem epidemii COVID-19 do 45 euro/hl w kontrakcie majowym.

Handel UE z krajami trzecimi

Z jednej strony mamy do czynienia ze spadkiem cen światowych, które w krótkim okresie wpłyną na zwiększenie importu cukru do UE, zwłaszcza cukru surowego do rafinacji. Z drugiej strony unijny biały cukier staje się niekonkurencyjny w stosunku do cukru pochodzącego z innych źródeł. Patrząc na unijne miejsca docelowe eksportu, Egipt, który jest drugim co do wielkości miejscem docelowym eksportu cukru z UE, zwiększa obecnie swoje rezerwy towarów, w tym cukru, ale skupując cukier brazylijski lub indyjski. Ponadto ryzyko bardzo negatywnego wpływu obniżonych cen światowych na ceny w Europie wyraźnie się materializuje, mimo że rynek europejski jest do tej pory zrównoważony.

W obliczu tych zagrożeń istnieje pilna potrzeba ścisłego monitorowania unijnej ceny spotowej i wdrożenia wyjątkowych środków, w tym środków ochronnych dotyczących importu cukru (na podstawie art. 194 i 195 rozporządzenia o wspólnej organizacji rynków produktów rolnych), gdy tylko cena spadnie poniżej poziomu proggu referencyjnego. Te środki ochronne mogą przybrać formę dodatkowych ceł, obliczonych w taki sposób, aby zapobiec spadkowi ceny rynkowej cukru w UE (poniżej tego proggu). W przypadku dalszego pogorszenia sytuacji na rynku cukru w UE należy rozważyć wdrożenie dodatkowych narzędzi regulujących rynek wewnętrzny.

Trzeci rok nieopłacalnych cen dla unijnego sektora buraka cukrowego, a zwłaszcza dla plantatorów buraków cukrowych, byłby katastrofalny.